

16 יולי 2024
י' תמוז תשפ"ד

פסק דין משמעתי בעניינו של [] – ת.ז. []

שופט: פרופ"ח דן ליברזון.

יועצת משפטית לבית הדין: עו"ד ליאורה ארזי בן-חיים.

תובעת: פרופ"ח יסכה גולדפלד.

נילון: מר [] , מלווה ע"י רועי רוט נציג אס"ט.

1. הנידון, מר [] , ת.ז. [] (להלן: "הסטודנט"), הנו סטודנט בפקולטה למדעי המחשב. בתאריך 23.6.2024 הוגשה נגדו קובלנה משמעתית, בה יוחסו לו המעשים הבאים:
הסטודנט היה רשום לקורס תורת הקומפילציה 236360, סמסטר חורף תשפ"ד. במסגרת הקורס נדרשו הסטודנטים.ות להגיש עבודות בית בזוגות. הסטודנט הגיש את עבודות הבית ביחד עם סטודנטית אחרת. בבדיקת עבודות הבית נמצא שרוב עבודת בית מספר 5 שהגיש הנאשם יחד עם הסטודנטית מועתקת מעבודה שהוגשה בסמסטר אביב תשפ"ג.
2. התביעה האשימה את הסטודנט בעבירות משמעת לפי הסעיפים שלהלן בתקנון המשמעת:
4.1.1 "עשה, בהונאה או בדרך בלתי כשרה אחרת, מעשה על מנת לשפר ציון בבחינה, בוחן, עבודה, פרויקט, השתלמות מעשית או כל מטלה לימודית אחרת, או על מנת להשיג יתרון אקדמי, עבורו או עבור סטודנט אחר".
4.1.3 "העתיק מאחר, או איפשר ביודעין, לאחר, להעתיק ממנו בבוחן, בחינה, עבודה, פרויקט או בכל מטלה לימודית אחרת".
3. בתאריך 7.7.2024 התקיים הדיון המשמעתי בנוכחות הצדדים, באופן מקוון.
4. במענה להקראת כתב הקובלנה השיב הסטודנט כי הוא מודה שעבודת בית מספר 5 שהוגשה היתה מועתקת ברובה. עם זאת, הוא כופר באשמה, שכן מי שהגישה את העבודה היא בת-זוגו לעבודה, והוא לא ידע ולא יכול היה לדעת שהעבודה מועתקת.
5. הודעתי לסטודנט במעמד הדיון, כי החלטתי להרשיעו בעבירות המשמעת שיוחסו לו בכתב הקובלנה, לפי **סעיפים 4.1.1 ו- 4.1.3** לתקנון המשמעת. לאחר מכן, בהסכמת הצדדים, נשמעו טיעונים לעונש.
6. להלן נימוקי הכרעת הדין וגזר הדין.
7. הסטודנט הודה בכך שהגיש את עבודת בית מספר 5 בזוג עם סטודנטית אחרת (להלן: "הסטודנטית"). העבודה הוגשה בזוג על דעתו; מספר תעודת הזהות שלו הופיע על גבי העבודה בידיעתו המלאה.
8. לדבריו בדיון, הוא לא לקח כל חלק בהכנת העבודה, שכן באותה תקופה היה פצוע, והיה "מושבת" בבית, לא עבד ולא למד, לקח חודש חופש מחלה (לאחר הדיון שלח לבית הדין מסמכים רפואיים בעניין).
9. מתוך עדותו בדיון: "לא יכולתי לעזור בפתירת התרגיל, לא יכולתי לתרום בכלל. השותפה כן רצתה להגיש את התרגיל אבל היא לא אמרה לי שהיא הולכת להעתיק... לפי מה שראיתי ושמעתי ממנה היא כן השקיעה הרבה, למרות שיצא בסוף שיש 64% דמיון... לא יצא לי לתרום בתרגיל. אז אני מבין שבסוף כן אפשרתי, או לא אמרתי לה לא לרשום אותי, אז התעודת זהות שלי רשומה שם, אבל אין לי איך לדעת, אין לי את הכלים של הקורס, או אין לי את המידע שיש העתקה...".

10. לשאלת השופט האם עדכן את צוות הקורס על הפסקת פעילותו בגלל הפציעה, השיב שלא.

11. מתוך פרוטוקול הדין:

תובעת: המספר תעודת זהות שלך, אתה ידעת שהיא מגישה את זה בשמך?

סטודנט: נכון.

תובעת: כלומר זה היה ברור? זה לא היה איזה משהו מאחורי הגב? אתה הגשת את זה במטרה לקבל את הציון?

סטודנט: נכון, אבל באותו זמן אין לי איך לדעת שיש העתקה.

תובעת: אבל אתה הגשת את זה במטרה לקבל ציון, כלומר ידעת שהיא מגישה גם בשמך כדי לקבל ציון באותה עבודת בית?

סטודנט: נכון, כי השקעתי בתרגילים האחרים...

12. אם כן, העבודה הוגשה בידיעתו של הסטודנט, עם פרטיו המזהים, במטרה לקבל עליה ציון. בכך לקח אחריות

מלאה על תוכן העבודה והפך לשותף מלא בעבירת ההעתקה וההונאה.

זאת ועוד, עצם העובדה שהסכים להגשת עבודה שהוא חתום עליה, למרות שלא היה שותף להכנתה – היא לכשעצמה מהווה הונאה. אילו זוג הסטודנטים לא היה נתפס, הסטודנט היה מקבל ציון שלא מגיע לו עבור העבודה, ציון שלא עבד למענו ולא משקף את הידע שלו, אלא של אדם אחר. זוהי הונאה.

13. עמדה זו, הובהרה זה מכבר בשורה ארוכה של פסקי דין שיצאו מבית דין זה:

ראו למשל פסקה 41 בפסק הדין מיום 24.4.2023 (אב"ד פרופ"א אונגריש):

"המדיניות הנוהגת בטכניון בכלל, ובבית הדין המשמעתי של הטכניון בפרט, היא שבעבודה משותפת האחריות משותפת – וכך גם הענישה. ... הטיעון "עשינו חלוקת עבודה" (בניגוד לדרישה של עבודה משותפת), בוודאי שאינו פוטר סטודנט אחד מהעונש. ... בית הדין דוחה על הסף את השימוש בשיטת "מצליח", דהיינו, אם ההונאה מצליחה, שני השותפים מקבלים את הציון הגבוה, ואם לא, אחד השותפים "מקבל על עצמו" את העונש והשני לא".

וראו גם את פסק הדין מתאריך 7.2.2022 (פרופ"א דוד דורבן):

"שני הסטודנטים הגישו עבודות משותפות, ובהתאם להנחיות הקורס הציונים משותפים גם כן. בהערכת העבודות לא עולות כלל השאלות של שיעור התרומה היחסית של מי מהסטודנטים, ומה היה היקף התקשורת ביניהם בעת ביצוע העבודות. העבודה נבדקת ונשפטת על ידי צוות הקורס כמקשה אחת המשותפת לשני הסטודנטים, מתוך הבנה ואמון כי במהלך הכנת העבודה התקיים ביניהם שיתוף פעולה אקדמי, תוך חילופי רעיונות ודיאלוג ופורה.

מכאן, כי גם האחריות, על כל היבטיה, לביצוע העבודה ותוצאותיה היא משותפת לשני הסטודנטים, ואין מקום להבחנה בין העתקה אקטיבית להעתקה פסיבית. נוסף, כי ברוח האמירה הידועה של גרטרוד שטיין (a rose is a rose is a rose) הרי "העתקה היא העתקה היא העתקה"."

טיעונים לעונש:

14. התביעה ביקשה לגזור את העונשים הבאים: ציון אפס בקורס מושא הקובלנה, והרחקה על תנאי לסמסטר בגין הרשעה חוזרת לפי סעיף 4.1.1 או 4.1.3 (בתוקף עד לסיום לימודי הסטודנט בטכניון).
15. הסטודנט ביקש להקל בעונשו בגלל המצב הרפואי שנקלע אליו, ובגלל שלא ידע שהסטודנטית העתיקה.

גזר הדין:

16. השיקולים המנחים לקביעת גזר הדין קבועים בסעיף 11.11 לתקנון.
17. למרות שהסטודנט נפצע באופן שהשבית אותו, לדבריו, למשך חודש שלם, הוא לא הודיע לצוות הקורס על מצבו ולא ביקש ארכה בהגשת מטלות. תחת זאת, הוא צירף את שמו לעבודה שהוכנה ע"י הסטודנטית, ללא כל תרומה מצידו, בידיעה מלאה ומתוך כוונה לקבל ציון לא לו. בכך פעל באופן אקטיבי לביצוע מעשה הונאה, והעובדה שנתפס רק בשל כך שהסטודנטית העתיקה, אינה מורידה כהוא זה מאחריותו לניסיון ההונאה. זאת ועוד, כאמור לעיל, היות והעבודה הוגשה עם פרטיו ובידיעתו, הוא שותף מלא לתוכנה, לרבות לתוכן המועתק.
18. לא מצאתי את פציעתו של הסטודנט כשיקול להקלה בעונש. מדובר במקרה ברור וחמור של עבירת מרמה, מצד סטודנט שעומד לסיים את לימודיו בטכניון, לקבל תעודת בוגר ולהפוך למהנדס בעל אחריות על כתפיו. אני מקווה שהסטודנט יפנים את חומרת מעשיו ואת הסכנה הטמונה בהם.
19. סיכומו של דבר, החלטתי להשית על הסטודנט את העונשים הבאים:

- א. ציון אפס בקורס תורת הקומפילציה 236360, סמסטר חורף תשפ"ד (לפי סעיף 12.4 לתקנון).
- ב. הרחקה על תנאי מלימודים בטכניון לסמסטר, בתוקף עד לסיום הלימודים בטכניון, תופעל במקרה של הרשעה חוזרת בעבירה לפי סעיף 4.1.1 או 4.1.3 לתקנון (לפי סעיף 12.7 ו-12.16 לתקנון).

פרופ"ח דן ליברזון